

Výchovný poradca: Mgr. Mária Ličková

Kontakt: **E-mail:** marialickova12@gmail.com **Telefón:** 0903 689774

Konzultačné hodiny:

Podľa rozpisu na pracovni výchovného poradcu – prvé poschodie miestnosť C 211

Každý utorok : od 10,00 do 13,00 hodiny

Možnosť aj individuálnych konzultácií mimo daného rozpisu. Je nutné sa vopred ohlásiť.

Hlavný cieľ práce výchovného poradcu v školskom roku 2017/2018:

Stále úlohy výchovného poradenstva:

1. Depistáž- mapovanie problémov v školskom prostredí
2. Informácie o výchovnom poradenstve
3. Propagačná a osvetová činnosť
4. Informačno-metodická činnosť(sprostredkovanie informácií zo školení, seminárov a kurzov pedagogických zamestnancov a vedenia školy, odborné vystúpenia na pedagogických radách, gremiálnych poradách, rodičovských združeniach, tvorba metodických listov)
5. Koordinácia výchovného procesu školy, spolupráca so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie a špeciálnymi výchovnými zariadeniami
6. Konzultačná činnosť pre pedagogických zamestnancov školy, žiakov a ich zákonných zástupcov
7. Vedenie dokumentácie- evidencia problémových a nadaných žiakov, denník výchovného poradcu, poradenský záznam o žiakovi, záznamový list o problémoch žiaka, priebežný list o hromadných aktivitách, prehľady i individuálnom a hromadnom poradenstve v spolupráci s triednym učiteľom
8. Účasť na seminároch a kurzoch s výchovno-poradenskou tematikou
9. Odborný rast, vzdelávanie a sebazvedľávanie

Základné činnosti:

poradenská činnosť - poradenstvo v otázkach

- výchovy a vzdelávania,
- práce s integrovanými žiakmi,
- profesijnej orientácie,
- v oblasti prevencie delikventného a problémového vývinu detí a mládeže.

konzultačná činnosť - zameraná na

- poskytovanie konzultácií žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov,
- poskytovanie informácií o formách štúdia na stredných a vysokých školách,
- poskytovanie informácií o možnostiach voľby povolania.

koordinačná činnosť – zameraná na

- prepojenie školy s poradenskými zariadeniami a inými odbornými zariadeniami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o deti a mládež,
- poskytovanie metodickéj pomoci pedagogickým zamestnancom,
- sprostredkovanie previazanosti školy s výchovnými poradcami základných škôl Žilinského kraja pri náboře žiakov základných škôl na stredné školy.

Celoročné úlohy:

- vedenie kabinetu výchovného poradenstva (využívanie informačno-komunikačných technológií, zhromažďovanie propagačných materiálov, ...),
- uskutočňovanie propagačno-osvetovej činnosti prostredníctvom aktuálnych nástieniek, rozhlasu, web stránky školy, ...,
- spolupráca s integrovanými žiakmi, rodičmi integrovaných žiakov, triednymi učiteľmi a vyučujúcimi pri príprave IVP a práci s týmito žiakmi a následné sprostredkovanie spolupráce s CPPP a P
- organizovanie prednášok a besied so zameraním na kognitívny, sociálny a emocionálny vývin žiakov, prevenciu problémov v prospechu a správaní, rozvoja motivácie k učeniu, rozvoja tvorivosti a tvorivého myslenia,
- zúčastňovanie sa na gremiálnych poradách vedenia školy, na ktorých sa prijímajú rozhodnutia z hľadiska výchovy, vzdelávania a voľby povolania,
- sledovanie adaptačného procesu žiakov prvých ročníkov,
- monitorovanie žiakov s problémami vo výchove, vzdelávaní a vývine osobnosti v spolupráci s triednymi učiteľmi, sprostredkovanie pedagogickej diagnostiky, zabezpečenie psychologických služieb a inej odbornej starostlivosti,
- poskytovanie individuálnych konzultácií študentom a rodičom študentov pri výskyte problémov vo vzdelávacom a výchovnom procese, v závažnejších prípadoch úzko spolupracovať s CPPP a P, SCŠPP a CŠPP,
- pravidelné monitorovanie talentovaných a nadaných žiakov,
- zabezpečovanie informačnej a poradenskej služby žiakom a rodičom o aktuálnej problematike v oblasti profesijnej orientácie a pomoci pri voľbe povolania,
- uskutočňovanie administrácie sociálnych štipendií žiakov strednej školy,
- vedenie predpísanej evidencie o žiakoch,

- spolupráca s koordinátorom protidrogovej prevencie a centrami výchovnej a psychologickkej prevencie pri ochrane študentov pred negatívnymi sociálno-patologickými javmi,
- spolupráca s koordinátorom kultúrnych podujatí pri organizovaní kultúrnych výchovných podujatí pre žiakov,
- spolupráca so zdravotníkom školy pri organizovaní akcií, zameraných na výchovu k rodičovstvu,
- zúčastňovanie sa na pracovných poradách, metodických stretnutiach, seminároch a školeniach pre výchovných poradcov a odovzdávanie nových poznatkov ostatným učiteľom,
- sledovanie centrálného informačného portálu rezortu školstva www.iedu.sk, ktorý poskytuje informácie pre učiteľov, žiakov, zamestnancov školstva a verejnosť.

Výchovný poradca

Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec školy (učiteľ), ustanovený do tejto funkcie riaditeľom školy. Forma, akou by mal byť VP ustanovený do funkcie by mal byť MENOVAČÍ DEKRÉT.

Treba zdôrazniť, že v klasickom poňatí výchovný poradca v škole nie je profesia, ale len **funkcia**, presnejšie povedané špecializovaná činnosť, ktorú vykonáva pedagogický zamestnanec špecialista (§ 33 ods. 1 a ods. 2. písm. b) zákona č. 317/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov). V praxi to znamená, že na výkon tejto funkcie sa nevytvára osobitné pracovné miesto v zmysle „výkonu“, ale výchovného poradcu vyberá a menuje z radov pedagogických zamestnancov riaditeľ školy. Robí to so zreteľom na:

- osobnostné predpoklady zamestnanca,
- výchovno-vzdelávacie výsledky, ktoré dosahuje,
- pedagogickú prax minimálne 5 rokov,
- predchádzajúcu odbornú prípravu (absolvovanie špecializačného inovačného štúdia) resp. iných predpokladov pre získanie tejto spôsobilosti.

Práva a povinnosti VP

- I. **Základné práva a povinnosti** výchovného poradcu vyplývajú zo všetkých pracovnoprávných predpisov, najmä zo Zákonníka práce a zákona č. 313/2001 o verejnej službe
- II. **Špecifické povinnosti** možno odvodiť zo zákona č. 245/2008 Z.z. (školský zákon) v znení neskorších predpisov v § 134 ako aj Konceptie pedagogicko-psychologického systému a jeho implementácie do praxe, schválená uznesením vlády SR č. 283/2007
- III. **Ďalšie práva a povinnosti** môže výchovnému poradcovi vymedziť riaditeľ školy vo vnútorných predpisoch školy, najmä v pracovnom poriadku a vnútornom poriadku školy a Štatúte výchovného poradcu. Konkrétne úlohy a z nich vyplývajúce kompetencie môže riaditeľ školy operatívne určiť napr. aj na základe priebehu a

záverov pedagogickej rady, porady vedenia školy, ale tiež na základe odporúčaní predmetových komisií a metodických združení.

Pracovná náplň VP

Výchovný poradca :

- a) plní úlohy školského poradenstva v otázkach výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie mládeže, ako aj v oblasti prevencie problémového a delikventného vývinu detí a mládeže,
- b) venuje osobitnú pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiakom so zmenenou pracovnou schopnosťou, žiakom s postihnutím, nadaným a talentovaným žiakom,
- c) zabezpečuje komplexný poradenský servis – metodickú činnosť pre pedagogických zamestnancov školy, informačnú a poradenskú činnosť pre pedagogických zamestnancov, rodičov a žiakov, diagnostickú činnosť pre žiakov,
- d) poskytuje pomoc pri riešení otázok osobnostného, sociálneho a vzdelávacieho vývinu – pedagógom a rodičom detí s vývinovými poruchami učenia, pedagógom a rodičom detí s vývinovými difícilitami a poruchami správania, pri voľbe štúdia a povolania a pri zabezpečovaní integrácie detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- e) sprostredkúva prepojenie školy s poradenskými zariadeniami a inými odbornými zariadeniami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o deti a mládež,
- f) podieľa sa na realizácii prevencie sociálno-patologických javov mládeže v spolupráci s koordinátorom prevencie sociálno-patologických javov a triednymi učiteľmi a vytvára kontrolný systém na monitorovanie situácie v škole,
- g) aktívne sa zúčastňuje pracovných porád, na ktorých informuje pedagogických zamestnancov školy o poradenských aktivitách, práci výchovného poradcu, opatreniach potrebných pre riešenie problémov žiakov v prospechu a správaní; seminárov a školení organizovaných pre výchovných poradcov.

Pri optimalizácii a humanizácii výchovno-vzdelávacieho procesu školy uplatňuje výchovný poradca intervenčné stratégie:

- a) výcvikové programy, prednášky a besedy pre žiakov – so zameraním na kognitívny, sociálny a emocionálny vývin žiakov, prevenciu problémov v prospechu a správaní, osvojenie si adekvátnych metód samoučenia, rozvoj motivácie k učeniu, rozvoj tvorivosti a tvorivého myslenia,
- b) prednášky a besedy pre pedagogických zamestnancov školy o existujúcich problémoch žiakov v prospechu a správaní a o možnostiach ich odstraňovania,
- c) prednášky a besedy pre rodičov žiakov o existujúcich problémoch detí v prospechu a správaní,
- d) individuálne rozhovory s rodičmi detí s poruchami správania a prieskumy výchovnej situácie v rodinách problémových žiakov,
- e) priame zásahy do vyučovania – vypracovanie individuálnych plánov učenia a vyučovania, zásahy do rozvrhu hodín alebo vyučovacích štýlov pedagogických

zamestnancov, dodržiavanie psychohygienických aspektov výchovno-vzdelávacieho procesu,

- f) aplikácia humanistických princípov do výchovno - vzdelávacieho procesu a medziľudských vzťahov v škole.

Etika v práci VP

Desať etických zásad pre VP

1. Výchovný poradca sa vždy správa korektne, slušne a zdvorilo.
2. VP vždy zachováva dôvernosť informácií vo vzťahu k žiakom, kolegom a škole (okrem prípadov v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z.)
3. Poradca poskytuje len tie služby, ktoré spadajú do oblasti jeho odbornej kompetencie. Svoje kompetencie, kvalifikáciu, vzdelanie a skúsenosti neskresľuje.
4. Sebakontrola sebadisciplína je súčasťou správania VP.
5. Neustále sa vzdeláva a získané poznatky odovzdáva žiakom.
6. V postojoch ku všetkým problémom vystupuje v duchu princípov demokracie.
7. Má právo na vlastný názor, jeho korektné prezentovanie a obhajovanie a rovnako je tolerantný k iným názorom.
8. Svojím správaním prispieva k šíreniu dobrého mena školy.
9. Reč a písomný prejav VP je vždy dobre uvážená, nereaguje unáhlene bez dôkladnej znalosti situácie.
10. VP vždy rešpektuje odbornú kompetenciu a zodpovednosť iných poradenských zariadení a nezasahuje do ich rozhodnutí nekompetentne a bez znalosti odbornej problematiky.

Kompetencie VP

O kľúčových kompetenciách sa zvykne hovoriť ako o novom fenoméne vo vzdelávaní. Tento pojem vznikol v približne 70-tych rokoch 20 storočia v oblasti ekonómie, kde predstavoval súbor špecifických požiadaviek na uchádzača o prácu. Do oblasti vzdelávania prešiel koncom 90-tych, kde slúži ako premostenie medzi požiadavkami kladenými zamestnávateľmi na trhu práce a profilom absolventa. Teória kľúčových kompetencií nie je ešte úplne sformovaná a taktiež ešte neexistuje ucelená a všeobecne prijatá definícia kľúčových kompetencií. Profesor Turek uvádza vo svojej publikácii Kľúčové kompetencie : „Kompetencia je správanie (činnosť alebo komplex činností), ktoré charakterizuje vynikajúci výkon v niektorej oblasti činnosti. Kľúčové kompetencie sú najdôležitejšie kompetencie z množiny kompetencií. Sú vhodné na riešenie celého radu väčšinou nepredvídateľných problémov, ktoré umožnia jedincovi úspešne sa vyrovnáť s rýchlymi zmenami v práci, osobnom i spoločenskom živote.“

A / Osobnostné predpoklady, kompetencie výchovného poradcu

VLASTNOSTI, SCHOPNOSTI:

1. vie efektívne komunikovať so žiakmi
2. vie efektívne komunikovať s dospelými ľuďmi (s učiteľmi, rodičmi, poradcami, zamestnávateľmi ap.)
3. pozitívne pôsobí na myslenie a správanie žiakov
4. vie spolupracovať s inými
5. má organizačné schopnosti
6. vie sa vcítiť do iných (empatia)
7. je taktný a diskretný
8. ovláda svoje emócie, sebaovládanie
9. má vysokú frustračnú toleranciu, dokáže zvládať záťažové situácie
10. každému ochotne pomôže a poradí
11. má dobré pozorovacie schopnosti
12. vie racionálne riešiť problémy
13. je dobre informovaný o spoločenskom dianí
14. zdokonaľuje sa vo svojom odbore, má prehľad o novinkách
15. vzbudzuje dôveru a má prirodzený rešpekt
16. dokáže motivovať, aktivizovať žiakov
17. je optimista s dostatkem sebavedomia

B / Odborné vedomosti a zručnosti VP

I. ZÁKLADNÉ, KLÚČOVÉ VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI:

1. pozná zákonitosti psychického a fyzického vývinu žiakov
2. pozná vývinové úlohy a potreby žiakov príslušného vývinového štádia
3. vie uplatňovať metódy optimalizácie osobnostného vývinu žiakov
4. pozná a podporuje realizáciu programov duševného zdravia
5. optimálne využíva a rozvíja svoje komunikačné, sociálne zručnosti
6. ovláda metodológiu výchovného ovplyvňovania správania žiakov
7. spolupracuje s učiteľmi, rodičmi, s poradcami, s inými sociálnymi partnermi
8. ovláda a využíva pedagogickú diagnostiku
9. pozná a vie využívať techniky individuálneho poradenstva
10. pozná a vie využívať techniky skupinového poradenstva
11. flexibilne reaguje na zmeny vo vývinovej dynamike jednotlivca
12. chápe význam celoživotného vzdelávania, inovácie poznatkov, princípy aplikuje do výchovnej praxe
13. vie sa dobre orientovať v rôznych informačných zdrojoch, využíva IKT, osobitne internet
14. pozná právne predpisy upravujúce organizáciu a riadenie systému výchovného poradenstva
15. pozná a propaguje ďalšie špecializované poradenské služby, poskytuje žiakom kontakt
16. vie organizovať besedy, prednášky, diskusné kluby pre žiakov v rámci hromadného poradenstva

II. **ŠPECIÁLNE KOMPETENCIE**

II/1 Poradenstvo v osobnostnom vývine žiakov

1. zlad'uje sociálne vzťahy medzi žiakmi a dospelými (učiteľmi, rodičmi)
2. harmonizuje vzťahy medzi jednotlivcom a skupinou, rieši interpersonálne problémy
3. pomáha prekonávať sociálnu izoláciu jednotlivcov
4. rozvíja prosociálne správanie žiakov
5. poskytuje poradenskú pomoc pri hľadaní zmyslu života, životnom plánovaní
6. stimuluje sociálnu integráciu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
7. spolupracuje pri riešení sociálno - patologických javov (záškoláctvo, delikvencia, toxikománia, gamblérstvo, agresivita, šikanovanie a i.), zapája sa do prevencie
8. rozvíja sebahodnotenie žiakov, podporuje zdravé sebavedomie, koriguje komplexy menejcennosti
9. spolupracuje so školským psychológom a lekárom
10. sprostredkuje odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
11. diagnostikuje a poradensky pôsobí na znižovanie agresivity žiakov
12. učí žiakov primerane komunikovať

II/2 Poradenstvo vo vzdelávacom vývine žiakov

1. poradensky pôsobí pri zefektívňovaní procesu učenia žiakov
2. poradensky spolupracuje pri rozvíjaní tvorivosti žiakov v procese učenia
3. pomáha pri riešení študijných problémov žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
4. poradensky pracuje s neprosievajúcimi žiakmi (školský neprospech, školská podvýkonnosť) – diagnostika, optimalizácia a prevencia
5. spolupracuje s učiteľmi pri zvyšovaní výkonovej motivácie u žiakov
6. spolupracuje pri posudzovaní školskej spôsobilosti u detí
7. zabezpečuje optimalizáciu vzdelávacieho vývinu nadaných žiakov
8. zabezpečuje a stimuluje vzdelávací vývin u žiakov so zdravotným postihnutím
9. sprostredkuje korekciu špecifických porúch učenia
10. pomáha pri odstraňovaní trémy a školskej fóbie

II/3 Poradenstvo v kariérovom vývine žiakov

1. pozná problematiku kariérového vývinu v celoživotnom priebehu, tranzitných štádií a vývinových úloh
2. má prehľad o faktoroch, ktoré treba brať do úvahy pri voľbe ďalšieho štúdia a povolania
3. vie aplikovať rôzne postupy prehľbujúce sebaopoznanie žiaka, jeho silných a slabých stránok
4. sleduje vývin študijno-profesijných záujmov žiakov
5. spolupracuje s učiteľmi jednotlivých predmetov pri rozvíjaní študijno-profesijných záujmov žiakov
6. učí žiakov vnímať svoje vedomosti, zručnosti, záujmy a hodnoty vo vzťahu k svetu práce

7. poskytuje alebo sprostredkúva informácie o požiadavkách odborov prípravy, rôznych povolanií alebo zamestnaní na človeka
8. podporuje vzdelanostné aspirácie žiakov
9. učí žiakov využívať rôzne rozhodovacie stratégie pri prechode zo školy do školy, zo školy do praxe
10. pomáha žiakom stanoviť si realistické vzdelávacie a profesijné ciele, vytvárať si kariérové plány
11. spolupracuje s inými odborníkmi mimo školy pri rozhodovaní žiakov o ďalšom štúdiu alebo povolanií
12. spolupracuje s inými odborníkmi pri voľbe štúdia alebo povolania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
13. učí žiakov využívať IKT, osobitne internet pri vyhľadávaní informácií o školách, povolaniach a zamestnaniach
14. poskytuje alebo sprostredkúva informácie o možnostiach odborného vzdelávania a prípravy, uplatnenia sa na trhu práce v regióne, na Slovensku, v EÚ
15. pozná problematiku trhu práce a pracovného práva
16. pozná regionálny, národný a európsky systém poradenských služieb v škole i mimo školy – v úradoch práce, v rôznych súkromných agentúrach ai.

II/4 Poradenstvo pre učiteľov

1. optimalizuje výchovno-vzdelávacie metódy na škole – prevencia neurotizácie učiteľov, syndrómu vyhorenia
2. poskytuje metodickú pomoc učiteľom pri zefektívňovaní výchovy a vzdelávania na škole
3. pomáha učiteľom pri implementácii poradenstva do obsahu vzdelávania a prípravy
4. prerokúva s učiteľmi kritériá harmonického a disharmonického vývinu žiakov mladšieho a staršieho školského veku.